

*„A magyar nyelv tanítására
különös gond fordítandó.”*

/KAZINCZY/

FELADATLAP

az

„ÉDES ANYANYELVÜNK”

nyelvhasználati verseny országos döntőjére

a szakképző iskolai versenyzők

számára

Sátoraljaújhely

2011

1. Állapítsa meg, milyen szófajúak a példamondat aláhúzott szavai!

„Ha emberek közt élsz, vedd ki magad részét minden igaz, becsületes, jogos küzdelemből!”

(Benedek Elek)

- a).....
- b).....
- c).....
- d).....

2. Nevezze meg a példamondat szavainak végén aláhúzott toldalékok fajtáját!

„A nemzeti lét kérdése a mindenkori nemzedékre nézve az egyéni lét kérdése is.”

(Ravasz László)

- a).....
- b).....
- c).....
- d).....

3. Írjon két-két rokon értelmű szót az alábbi kifejezések mellé!

- a) évődik
- b) szerfelett
- c) útszéli (stílus)
- d) tódít

4. Értelmezze az alábbi közmondásokat!

- a) Több nap, mint kolbász.

.....

b) A rest kétszer fárad.

.....

c) Ne szólj szám, nem fáj fejem.

.....

d) Ne szánts többet, semmint bevetheted!

.....

5. Az alábbi vers gondolatainak segítségével, saját szavaival fogalmazza meg: mi a haza!

(Legalább négy lényegi megállapítást tegyen a megfogalmazáskor!)

"Édes anya, édes apa!
Mondjátok csak, mi a haza?
Tán e ház, amelyben vagyunk?
Amelyben mindnyájan lakunk:
Ez a haza?"

Hol egykor őseink laktak,
Itt csatáztak, itt mulattak,
Ahol a határt ők szabták
S örökségül reánk hagyták:
Ez a haza!

"Nem, gyermekem, ez csak házunk,
De amit itt körül látunk,
Merre földeink terülnek,
Merre kertjeink fekszenek:
Ez a haza!

Ahol csontjaink porladnak
S mindig a földben maradnak,
Ahová bennünket tesznek,
Midőn egyszer eltemetnek:
Ez a haza!

Minden, amit a szem belát,
Itt e föld, mely kenyeret ad,
E folyók tele halakkal,
E szőlőhegyek falvakkal:
Ez a haza!

Ez a föld, mely drága nekünk,
Melyet legjobban szeretünk,
Ahová, bármerre járunk,
Mindig vissza-visszavágyunk:
Ez a haza!"

Amerre a heglánc kéklik,
Merre a berek sötétlik,
Merre a róna kanyarul,
Melyre a kék ég leborul:
Ez a haza!

/Majthényi Flóra: Mi a haza?/

a)

b)

c)

d)

8. Javítsa az alábbi mondatok hibáját, majd állapítsa meg, mi a közös vétség!

a) Minden évben megrendezzük az országos keresőkutyák versenyét.

.....

b) Jelenlegi választékunkhoz tartoznak az instant cukorbetegeknek alkalmas pezsgőitalok.

.....

c) Több ezer szakértő dolgozik azon, hogy segítsen azonosítani a legújabb internetezés során felmerülő biztonsági problémákat.

.....

A közös hiba:

.....

9. A magyar történelem és művelődéstörténet néhány kiemelkedő alakjának nevét keressük úgynevezett névfelidéző szókapcsolatok, említő nevek segítségével. Kik ők?

a) a szigetvári hős

b) a rodostói száműzött

c) a turini remete

d) a haza bölcse

e) a nagy palóc

f) a széphalmi szent

g) a legnagyobb magyar

h) a ballada Shakespeare-je

**10. Az ismert jelöléseket használva elemezze mondatrészek szerint a példamondatot!
Készítse el az ágrajzát is!**

Szemléletünkben a szülőföld természeti szépségei szebbek a többi tájegység nevezetességeinél.

11. Pótolja a hiányzó írásjeleket – s ahol szükséges, a nagybetűket is – a következő tagolatlan szövegben!

egyre nehezebb eldönteni a mindennapi élet eldurvulása hat-e a művészi tükrözésre vagy ez arra de akárhogy is a kettő semmiképp sem független egymástól sőt egymást támogatva erősítve halad mind lejjebb és lejjebb ami művészi szándékú s ráadásul tömeges az hatásában sosem marad a puszta tükrözés szintjén formál alakít legalább azzal hogy szentesít akárha szándéktalanul is

/Deme László/

12. Jelölje a *Beszélni nehéz!* című rádióműsor megfejtéseiben alkalmazott módon a példamondat hangsúlyait és szüneteit!

A zsebpénznek alkalmazkodnia kell a szülők költségvetéséhez, és összege ne legyen nagyobb, mint amennyit a gyerekek kezelni tudnak.

13. Elemezze a tagmondatok fajtája és viszonya szerint a következő többszörösen összetett mondatokat!

a) „Jó lenne, ha tudnánk, hogy szépen beszélni nem könnyű ugyan, de megtanulható.”

(Kováts Dániel)

.....
.....
.....

b) Azért vonz sokakat a középkor, mert az emberek hiányolják a tisztaságot a mai világból, és az akkor kialakult lovagi eszményt keresik ma is.

.....
.....
.....

14. Javítsa az alábbi mondatok nyelvhelyességi hibáit, s határozza meg azt is, miféle vétséget követtek el példamondataink közlői!

a) Megnyugtató, hogy visszaszorulóban van az influenzajárvány.

.....
.....
.....

b) A médiákban egyre többet foglalkoznak a népesség fogyásának kérdésével.

.....
.....
.....

c) Véleményem szerint sürgősen meg kell találnunk a leoptimalisabb megoldást.

.....
.....

